

Barnet som rättighetsbärare –

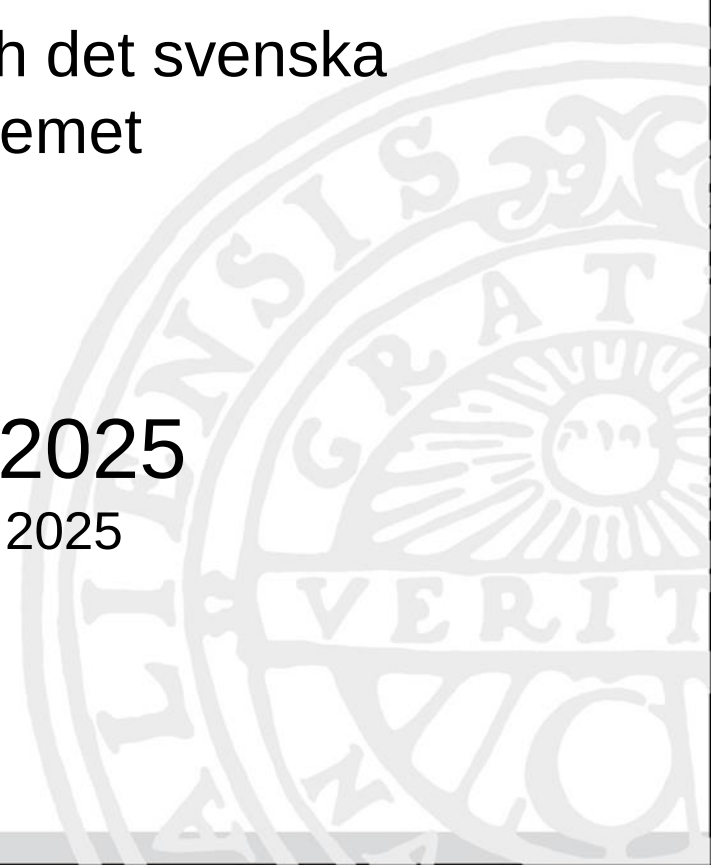
barnets resa i socialtjänsten och det svenska
familjeorienterade systemet

Maria Heimer

Uppsala universitet

Barnrättsdagarna 2025

Karlstad, 31 mars - 2 april 2025

Det svenska familjeorienterade systemet

- Det bygger på partnerskap med föräldrarna, som deltar på frivillig basis
- Insatserna är riktade till familjen som en enhet

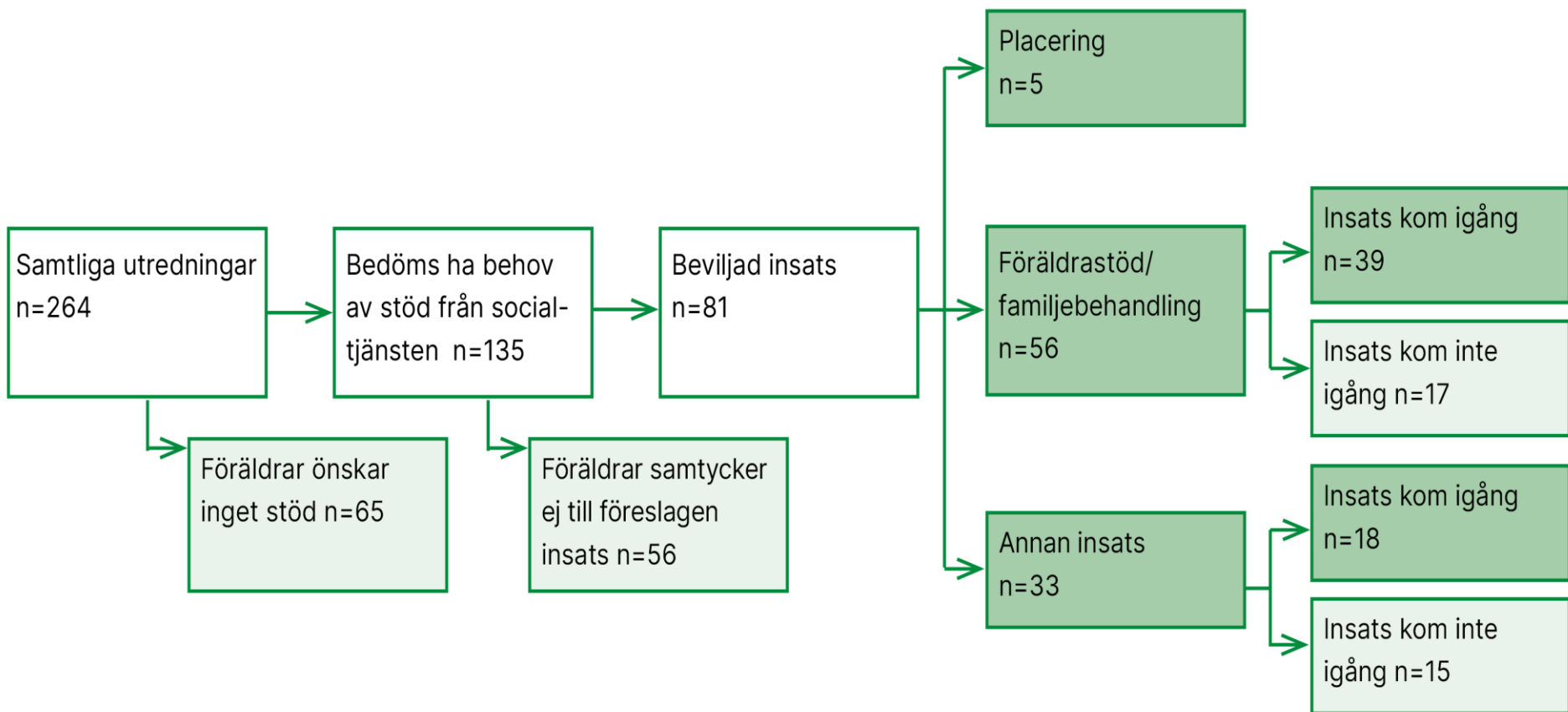
Krockar med både ett barnskyddsperspektiv och ett barnrättsperspektiv

- *En förutsättning* för att anta ett barnrättsperspektiv och att göra barnet till rättighetsbärare är: att betrakta barn och föräldrar som **två separata enheter**

Publicerade resultat och pågående forskning

- Resultat från rapporten *Barnets resa i socialtjänsten* samförfattad med Camilla Pettersson, Region Örebro län.
 - 12 kommuner i Region Örebro, små och stora
 - Slumpmässigt urval av ärenden där utredning inletts (n=264)
- Sneak peak från pågående forskning, tillsammans med Nanna Forsgren, Region Västerbotten. Rapport ges ut i höst
 - 5 kommuner och stadsdelar: Lycksele, Tranås, Umeå, stadsdelarna Sydväst och Hisingen i Göteborgs stad
 - Totalurval av ärenden med beslut om biståndsbedömd öppenvårdsinsats från 2019 (n=195 just nu)
 - Ca 50 intervjuer (just nu) med chefer, familjebehandlare, gruppleadare

Vi tänker att resultaten är representativa för hur det ser ut runt om i landet

Majoriteten barn återkommer till socialtjänsten inom 3-4 år

- **Två tredjedelar** av alla barnen i studien är återaktualiserade genom minst en *ny orosanmälan*
- **Mer än hälften** av alla barnen i studien är återaktualiserade genom minst en *ny utredning*
- **En tredjedel** av alla barnen i studien är återaktualiserade genom minst en *ny beslutad insats*

Det finns en stor grupp barn med allvarlig problematik med ett stort antal problemområden som återkommer till socialtjänsten, de här barnen är den stora och kanske viktigaste målgruppen för socialtjänstens arbete

Informationsglappen i kedjan

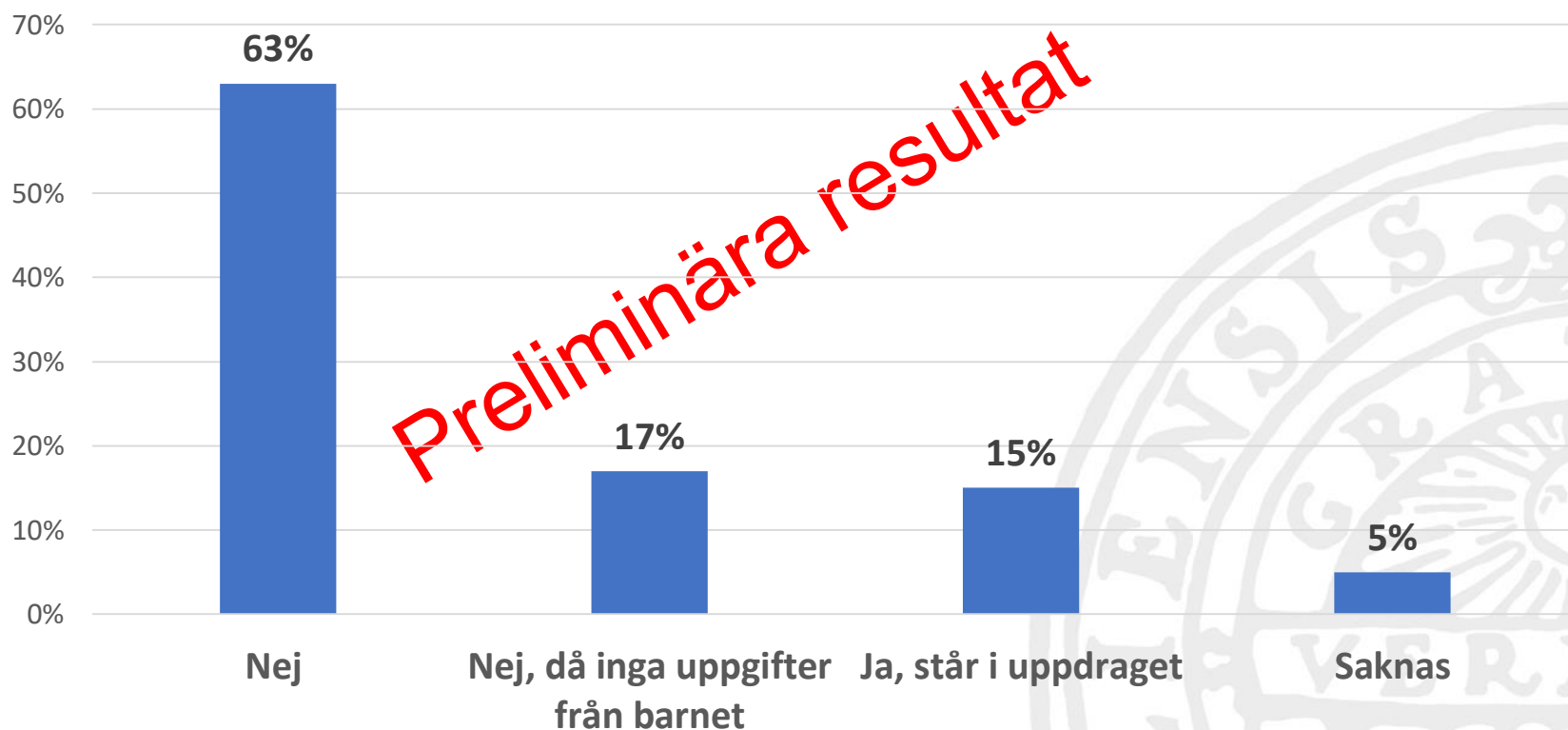
Allvarlig problematik i nästan alla ärenden

- **Antal problemområden beskrivna i utredningen i snitt 3,9**
- I 44% av ärendena fanns uppgifter om förälders psykiska ohälsa
- I 43% av ärendena fanns uppgifter om våld mot barn av förälder eller bonusförälder

Premiära resultat

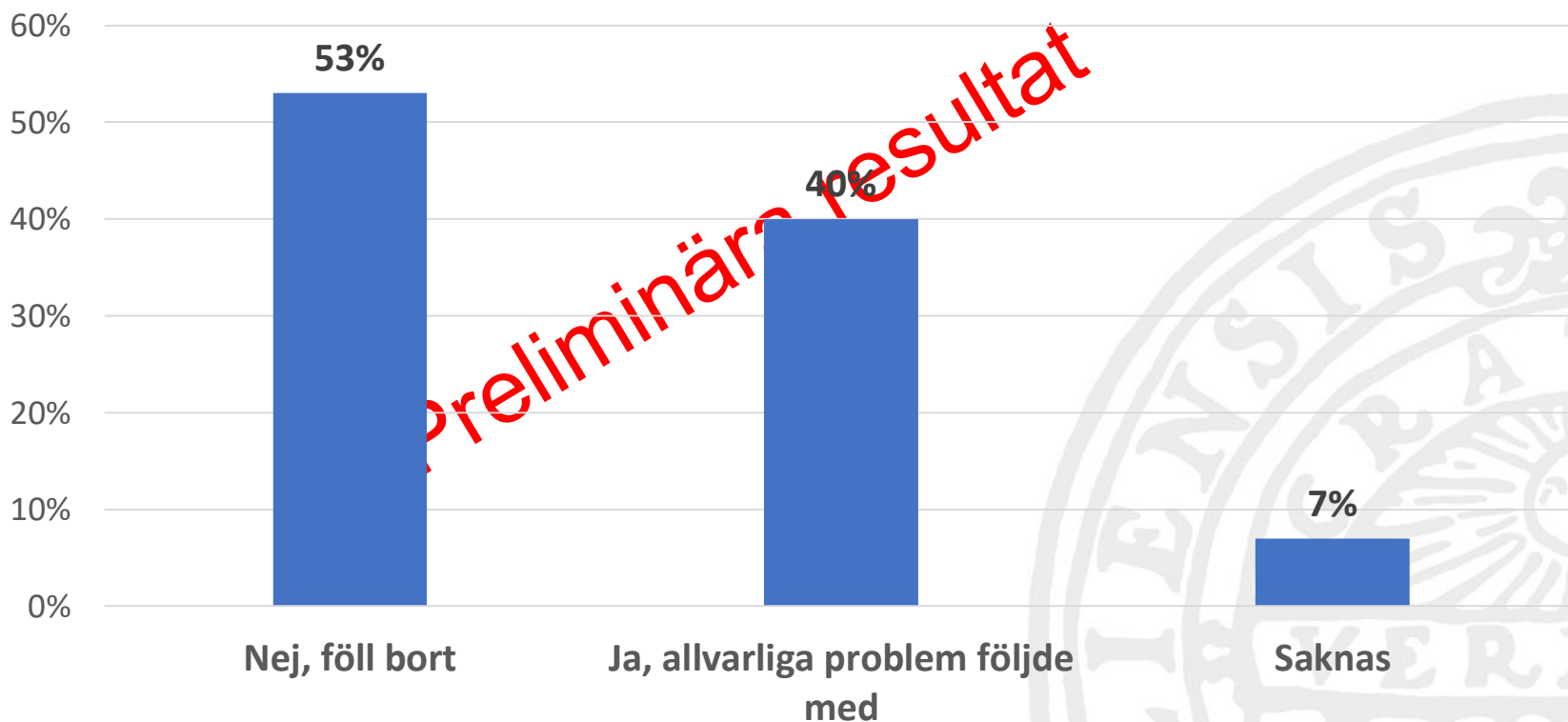
Följde barnets uppgifter om problem med till uppdraget?

Andel i procent

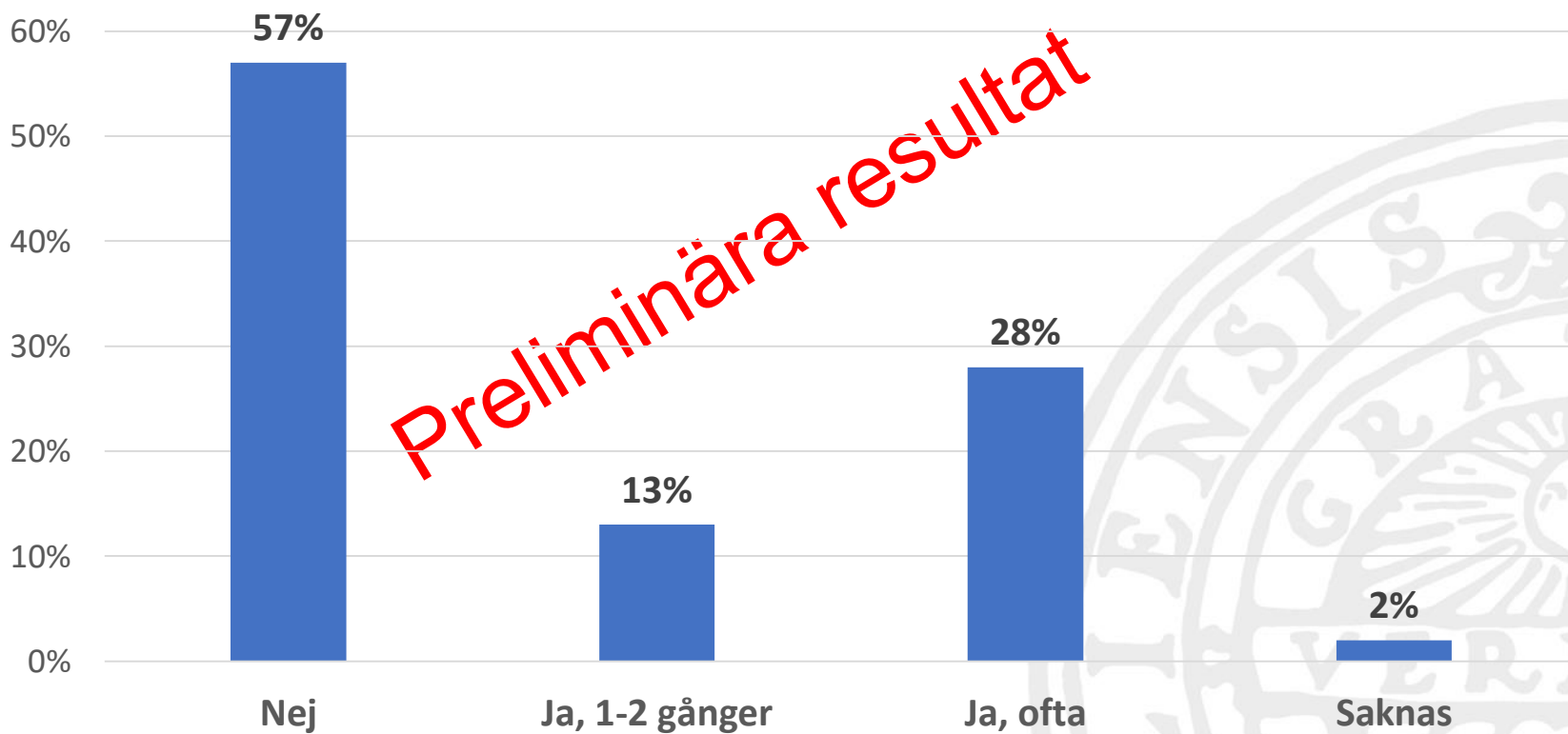
Följde allvarliga problem från utredningen med till uppdraget?

Andel i procent

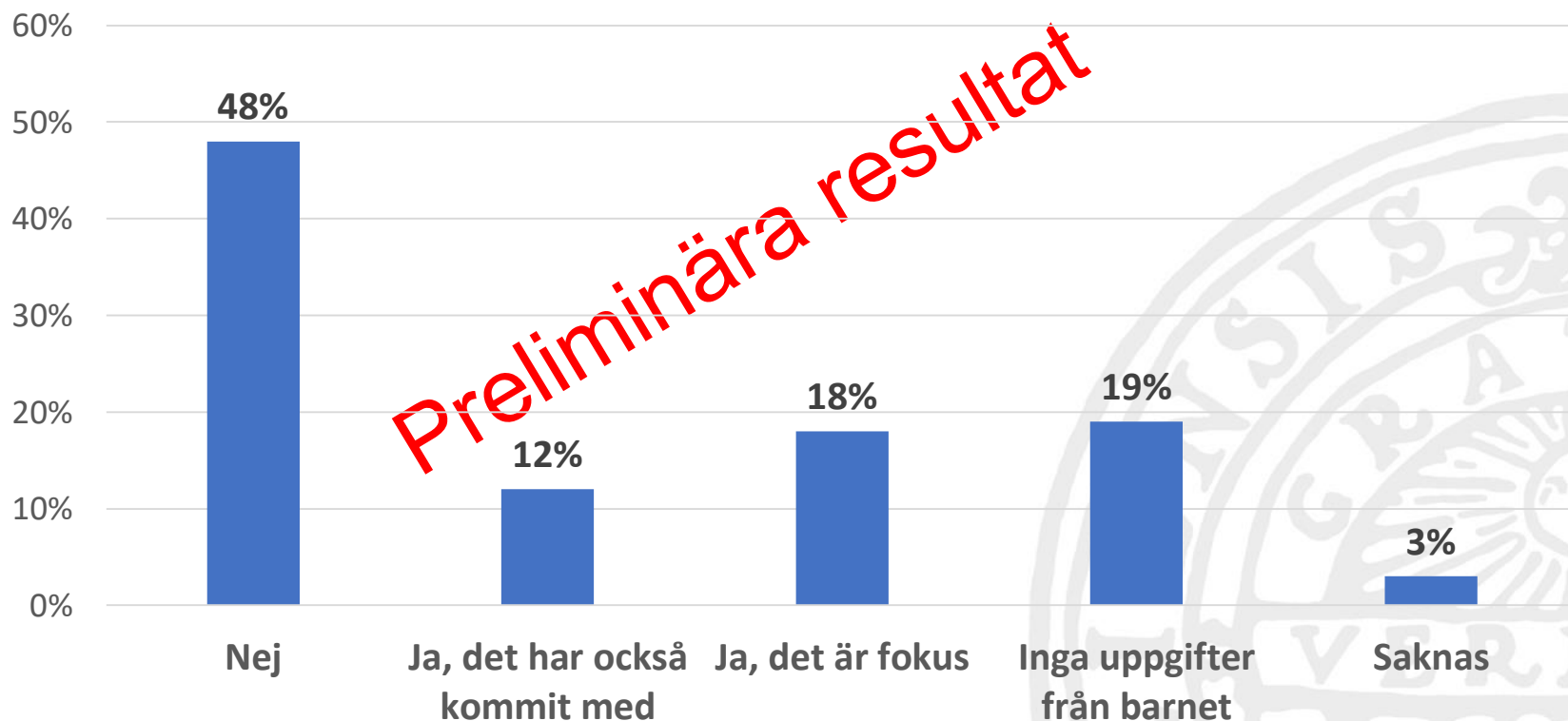
Familjebehandlare träffar barnet enskilt under insats

Andel i procent

Har det barnet uttryckt arbetats med i insatsen?

Andel i procent

Barnets röst tappas bort

Det innebär att vi arbetar i för liten utsträckning med rätt saker utifrån vad som kommit fram i utredningen och vad barnet själv berättat.

I 58% av ärenden fanns det allvarlig oro kvar vid avslut av insats.

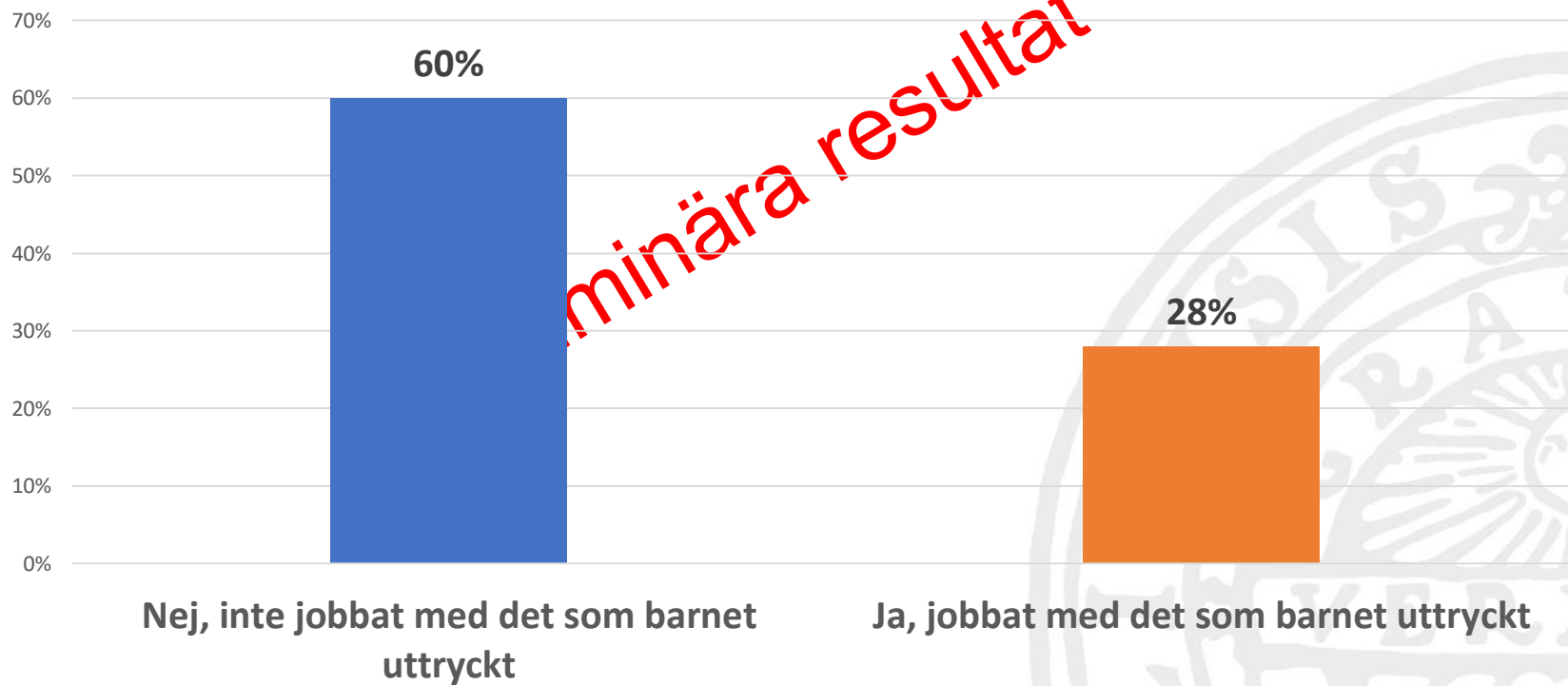
66% av barnen återkom till socialtjänsten inom 3 år

53% av barnen återkom genom att minst en ny utredning inleddes

Preliminära resultat

Det gör skillnad när barnets röst följer med in i insatsen

Insatsen avbryts i förtid

Uppföljningsverktyget

Barnets berättelse som en röd tråd

- Säkerhetsställer att barnets berättelse om sin situation följer med genom hela processen, från orosanmälan till avslut av insats
- Mall för överlämning av information från myndighet till öppenvård
- Barnet skattar sin situation utifrån de problem som framkommit: i början av insats, inför uppföljning och vid avslut av insats. Förhoppning att det ska också ska stärka barns delaktighet i insatsen.
- Mall för överlämning från öppenvård till myndighet om hur det gått med insatsen som ska tas i beaktande när barnet återkommer till socialtjänsten

Kontaktuppgifter

Rapporten *Barnets resa i socialtjänsten* kan laddas ner, tillsammans med andra publikationer, från min LinkedIn sida, skicka gärna en "connect" förfrågan till mig!

Mejladress: maria.heimer@statsvet.uu.se